

szerűségből elvállalt sugóságot már épen le akarta rázni, amikor egy sajnálatos esemény pályájának más fordulatot adott. 1871. januárjában a debreceni színházban gázrobbanás volt, melynek egyetlen áldozata Mustó lett; az explózió folytán úgy földhöz vágódott, hogy megsántult, négy évig mankón járt és színészsikereinek napja akkor leáldozott.

Még 1875-ig Debrecenben maradt, ekkor azonban Erkel Sándor, Tannerné, Blaha Lujza és Odry Lehel ajánlatára a Nemzeti Színházhoz szerződötték operasugónak. Ott is maradt; 1884-ben átjött az operai személynézet a M. Kir. Operaházhoz, hol azóta derekasan sugott olaszul, franciául, csehül, angolul, lengyelül, hollandul, — sőt még magyarul is. Rövidlátó énekeseknek, kik a karmestert nem látták, ő adta meg a jelt a »bevágásrak«; hiszen a legtöbb operát és operaszerepet könyv nélkül tudta. 1905. máj. 10-én ünnepelte működése 30 éves jubileumát. Híres volt kitűnő emlékezőtehetségéről. Állítólag 14 operát tudott könyv nélkül elszólni.

Koporsója felett Várady Sándor mondott búcsúztatót. — Munkája: »Színházi emlény.« Arad. 1862.

Musszorgszki Modeszt Petrovics, orosz zeneszerző, sz. 1835. márc. 28-án, Karedben (Pszkov-kormányzóság), megh. 1881. márc. 28-án, Pétervárott. Nálunk is színre került műve: »Godunov Borisz«. Ezt a M. Kir. Operaház 1913. dec. 30-án (csonkán) előadta, de csakhamar letűnt a műsorról; felújította, most már egészében, 1930. máj. 10-én.

Mutatvány. A régi színészek idején az előadás-szó kifejezése. (Lásd: »Magyar Kurir«, 1792. 371. oldal: »Mutatványaival a' játszó színre ki-álhat«. Szily Kálmán 1819-ből származtatja a szó eredetét, Kisfaludy Károly »Pártütők« III. felv. 1. jelenetéből véve át, ahol e sorok állnak: »Hiszen a kritika igen kegyes lessz, mint-hogy első mutatványunk.« [A magyar nyelvújítás szótára. Budapest. 1908. 531. oldal.]

Mutatványi próba, a. m.: főpróba, az első színészek idején. (1790.)

Muzsák. A régi görög mythológiában a tudományok és művészetek istennői. Zeus leányai; kilencen voltak, u. m.: Klió a történelem, Euterpe a zene, Melpomene a szomorújáték, Thália a vígjáték (általában: színészet), Terpsichore a tánc, Erato a szerelmi költészet, Polyhymnia a szónoklat és lyrai költészet, Uránia a csillagászat és Kalliope az epikus költészet muzsája; kedvence tartózkodó helyök volt Parnasszus, Pindus és Helikon nevű hegyek, továbbá Hippokrene, Kasztalia és Aganippe források.

Muzsa-kávéház. A Színészegyesület bérházában megnyílt 1891. aug. 14-én. Itt tanyáztak az ú. n. daltársulati színészek; itt kötöttek szerződést, innen indultak útra a vidéki vándorok. Első bérlője Reichert Dávid, 1909-től Leichtmann Ignác. A világháború után a kávéház megszünt.

Muzsatemplom. A színház ideális és egy kissé fellengzős elnevezése.

Muzsika, (ars musica), a muzsák mesterségét jelenti.

Muzsikális akadémia volt a neve a régi színházi világban a zenei egyvelegnek, mikor is leginkább opera-részleteket adtak elő.

Muzslay János, színműíró. (Lásd: Kampis János.)

Műérzék. Azon velünk született tulajdonság, mellyel képesek vagyunk a szép, jó és nemes dolgok megítélésére. Csak a helyes érzékkel megáldott egyén tudja valóban élvezni a képtárak, szobrok kiállítását és a klasszikus színművek és operák előadását.

Műfaj. Az irodalmi művek csoportjaira használt elnevezés. Megkülönböztetünk a drámai műfajoknál: tragédiát, vígjátékot, népszínművet, stb., az énekes műfajoknál: operát, operettet, vaudeville-t, stb.

Műfordító. Az idegen költészet magyar átültetőit műfordítónak hívják. (Szász Károly, Arany János, Vörösmarty Mihály.) [V. ö. Magyarországi Műfordítók Szindikátusa.]